

► **Концепція
реформування місцевого самоврядування
та територіальної організації влади
в Україні**

Проблеми, які потребують розв'язання

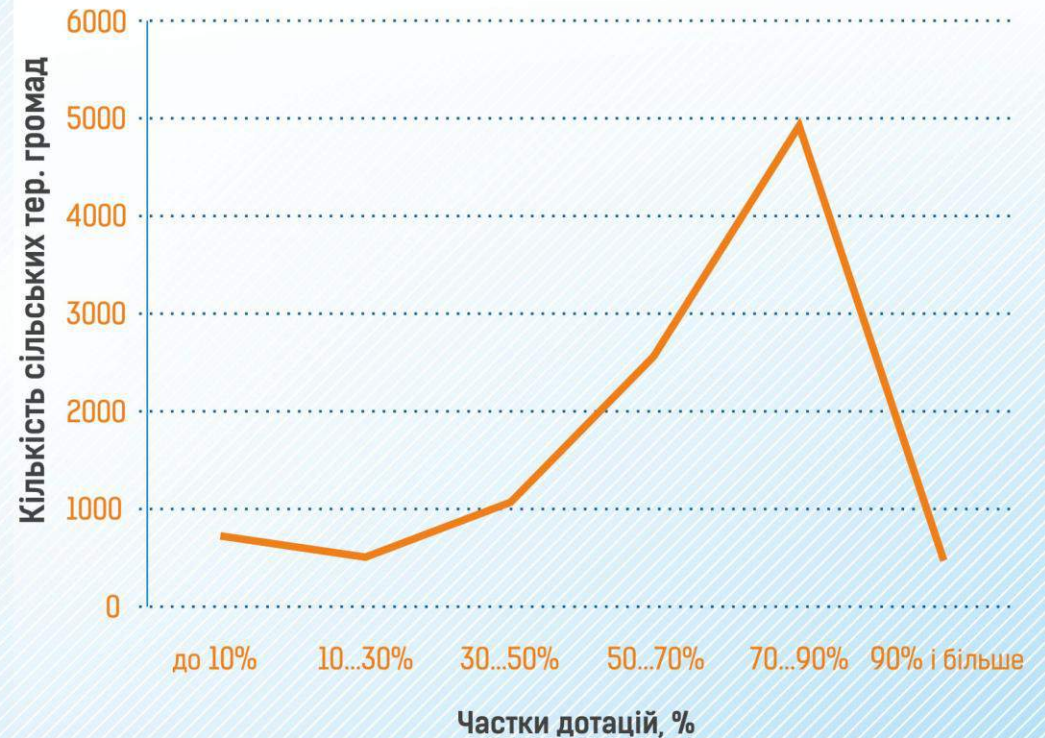
Надмірна подрібненість територіальних громад

Розподіл територіальних громад за чисельністю населення

- В Україні 92% сільських територіальних громадах – менше 3 000 жителів. Майже 11% громад менше 500 жителів.

Дотаційність місцевих бюджетів

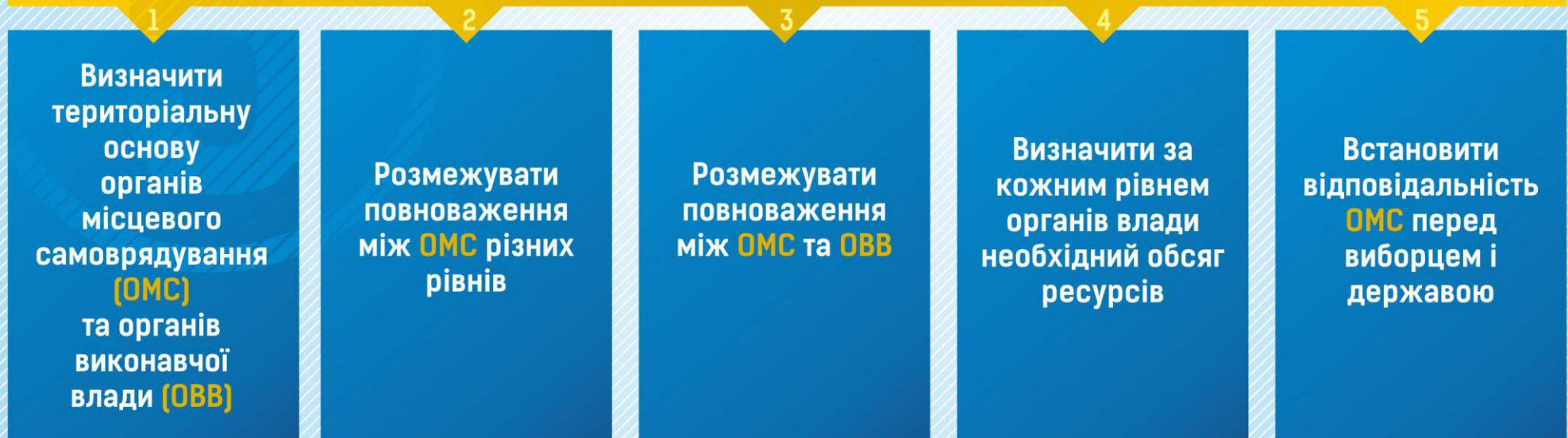
- У понад 50% сільських територіальних громад дотаційність становить більше 70 %.
- 483 територіальні громади на 90 % утримуються за рахунок коштів державного бюджету.

▶ Мета, шляхи і способи розв'язання проблеми

Метою Концепції є:

- визначення напрямів, механізмів та строків формування ефективного місцевого самоврядування спроможної максимально забезпечити надання якісних та доступних публічних послуг;
- задоволення інтересів громадян в усіх сферах життєдіяльності на відповідній території;
- узгодження інтересів держави та територіальних громад.

Реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні передбачає 5 кроків

Етапи реалізації Концепції

На першому етапі передбачається:

- 1** **створити** законодавчу основу для права територіальних громад на добровільне об'єднання, передбачивши 3 роки надання державної підтримки для поліпшення інфраструктури надання послуг та транспортної доступності;
- 2** **законодавчо врегулювати** систему адміністративно-територіального устрою;
- 3** **змоделювати** адміністративно-територіальні одиниці в регіонах та завершити формування пропозицій щодо нової системи адміністративно-територіального устрою України;
- 4** **створити** конституційну основу утворення виконавчих органів обласних та районних рад, розподілу повноважень між ними та відповідними місцевими адміністраціями;
- 5** **інформаційно-роз'яснювальна робота** з популяризації проведення реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади;
- 6** **методичне забезпечення** формування спроможних, самодостатніх територіальних громад;
- 7** **законодавчо сформувати** органи місцевого самоврядування та органи виконавчої влади на новій територіальній основі.

Етапи реалізації Концепції

На другому етапі передбачається:

- 1 **уніфікувати та стандартизувати** адміністративні та соціальні послуги, що надаються населенню органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади, виходячи із принципів максимальної доступності послуг для їх споживачів та забезпечити на законодавчому рівні умови для їх належного фінансування;
- 2 **провести** місцеві вибори з урахуванням реформованої системи органів місцевого самоврядування;
- 3 **здійснити** інституційну реорганізацію органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади на новій територіальній основі та перерозподіленими повноваженнями;
- 4 **удосконалити** систему планування території громад, вирішити питання забезпечення новостворених громад схемами планування території та генеральними планами.

Існуюча система органів публічної влади на місцях

Рівень регіону:

- Автономна республіка Крим,
- 24 області,
- міста Київ та Севастополь

Обласна
державна адміністрація

Обласна рада

Територіальні органи міністерств
та інших центральних органів виконавчої влади

Рівень району:

- Райони: 490

Районна
державна адміністрація

Районна рада

Територіальні органи міністерств
та інших центральних органів виконавчої влади

Рівень територіальних громад:

- Міські ради: 458
- Селищні ради: 783
- Сільські ради: 10279

Міський, сільський,
селищний голова

Міська, сільська,
селищна рада

Виконавчі органи рад

► Модель реформованої системи органів публічної влади на місцях

Рівень регіону:

- 27 регіонів (АРК, 24 областей, м.Київ, м. Севастополь)

Обласна
державна адміністрація

Територіальні органи
міністерств та інших
центральної влади
виконавчої влади

Обласна рада

Виконачий комітет
обласної ради

Рівень району:

≈ 100 районів із населенням.

Районна
державна адміністрація

Територіальні органи
міністерств та інших
центральної влади
виконавчої влади

Районна рада

Виконачий комітет
районної ради

Рівень громади:

≈ 1500 громад

Голова громади

Рада громади

Виконавчий комітет
ради громади

Голови сільських громад

Результати реформи

Основні послуги, що надаються територіальним громадам та громадянам органами місцевого самоврядування регіону

Результати реформи

Основні послуги, що надаються територіальним громадам та громадянам органами місцевого самоврядування району

Утримання об'єктів
спільної власності
територіальних громад
району

Виховання
та навчання дітей
у школах-інтернатах
загального профілю

**Основні сфери
відповідальності**

Транспортна
інфраструктура
районного
значення

Забезпечення
надання
вторинної медичної
допомоги

Результати реформи

Основні послуги, що надаються у громаді

Житлово-комунальні послуги – централізоване водо-, теплопостачання і водовідведення, вивезення і утилізація відходів, утримання житла комунальної власності

Розвиток місцевої інфраструктури (доріг, мереж водо-, тепло-, газо-, електропостачання і водовідведення, інформаційних мереж, об'єктів соціального та культурного призначення)

Вирішення питань забудови території (відведення земельних ділянок, надання дозволів на будівництво, прийняття в експлуатацію будівель)

Культура та фізична культура – утримання та організація роботи будинків культури, клубів, бібліотек, стадіонів, спортивних майданчиків

Благоустрій території

Основні сфери відповідальності

Соціальна допомога через територіальні центри

Планування розвитку території громади (стратегічне та генеральне планування, зонування)

Громадська безпека (дільничні міліціонери і патрульно-постова служба)

Швидка медична допомога, первинна охорона здоров'я, профілактика хвороб

Утримання доріг комунальної власності в поселеннях

Організація пасажирських перевезень на території громади

Середня, дошкільна та позашкільна освіта

Місцевий економічний розвиток (залучення інвестицій, розвиток підприємництва)

Результати реформи

Здійснення контролю за дотриманням надання адміністративних, соціальних та інших послуг населенню та юридичним особам

Координація всіх органів публічної адміністрації в умовах надзвичайного стану

Основні функції місцевих державних адміністрацій

Координація територіальних органів виконавчої влади

Нагляд за законністю в діяльності органів місцевого самоврядування

ВИТЯГ З ЕКСПЕРТНОЇ ОЦІНКИ ПРОЕКТУ КОНЦЕПЦІЇ РЕФОРМУВАННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ

«Усі версії проекту Концепції, подані на експертизу до РЄ, у тому числі й проект в редакції 2013 року, представляють адекватну базу для комплексної реформи місцевого самоврядування; РЄ продовжує рекомендувати, що Концепцію слід ухвалювати на найвищому політичному рівні без подальших дискусій і зволікань. Подальші вдосконалення і зміни можна робити пізніше, на етапі реалізації та підготовки відповідних законодавчих актів».

Таким чином «Рекомендація Ради Європи – ухвалити цю версію Концепції та якомога скоріше почати підготовку правової бази, необхідної для реалізації реформи».